

лишни? Нали тѣ помагатъ по-лесно да се смели въ стомаха погълнатата храна! Ще четемъ, ще се увлѣчемъ и ще забравимъ мжки и лишения, когато прочетемъ нѣкоя приказка.

Ние смѣтаме, че задачата на изкуството (на творчеството), както казахме, е сложна и отговорна. Творчеството има за целъ да ни разкрива реалния животъ.

Руйко Г. Стоиловъ

Вдѣхновението

Чистото изкуство търпи вдѣхновението като необходимъ импулсиращъ елементъ. Не само като импулсиращъ елементъ, не и като съществень елементъ на самото изкуство, защото самото вдѣхновение не може и не бива да се отбелязва върху произведенията на чистото изкуство.

Творцитѣ на изкуството работятъ по вътрешенъ потикъ, тѣ работятъ, като издаватъ чрезъ външни изразни форми своето вътрешно хармонично отношение къмъ идеитѣ, които зрѣятъ и се развиватъ въ тѣхното съзнание, поради което действуватъ значително върху тѣхния чувственъ спектъръ. Творцитѣ на изкуството сж отдѣлени отъ външния свѣтъ, тѣ пресъздаватъ себе си въ изкуството, независимо даже и отъ условията при които живѣятъ, като чертаятъ ония хармонични правила на своето отношение къмъ външния свѣтъ. Външния свѣтъ, обаче, се отразява върху изкуството, не прѣко, като действува върху твореца съ това което ще обърне нему внимание, нито пъкъ действува върху изкуството съ това, че художника го рисува, а дотолкова доколкото твореца на изкуството е оформенъ отъ външната срѣда, дотолкова доколкото тая хармония на неговитѣ отношения къмъ нея е оформена отъ околната срѣда.

Това става, обаче, не изведнѣжъ, а последователно въ цѣлия процесъ на формиране характера и цѣлостната художествена култура на човѣка на изкуството или най-малко въ процеса на формирането на отдѣлната фигура на изкуството, до достигане на дадения конкретенъ образъ.

При всичко гореочертано вдѣхновението въ изкуството намира само едно очертание, като импулсиращъ елементъ на изкуството. Но и като такъвъ факторъ той се очертава, като крайно необходимъ, особено, що се касае до тая продължителност на творческото развитие на способнитѣ на работещия въ изкуството. Безъ импулсирането, което дава вдѣхновението мжно би се обрисувало нуждното статично и продължително хармонично

Любомиръ Савовъ

За любителскитѣ театрални трупѣ

Първитѣ театрални трупѣ и театрални представления у насъ сж свързани тѣсно съ народното читалище. И не случайно родоначалницитѣ на българския театъръ Добри Войниковъ, С. Доброплодни, Кр. Пишурка и др. създаватъ първитѣ театрални трупѣ въ читалищата.

По-късно театърътъ се обособява като отдѣленъ културно-просвѣтенъ институтъ. Но трѣбва да добавимъ веднага, че това става само въ по-големитѣ градове. Въ по-малкитѣ градчета и въ селата театралната дейность се е вършила и се върши до днешенъ отъ така нареченитѣ любителски театрални трупѣ. Последнитѣ пъкъ отъ своя страна разливатъ своята дейность отъ името и за смѣтка на нѣкоя културно-просвѣтна организация и най-често въ народното читалище. Сега почти всѣко читалище има такава трупа.

Въобще условията, при които се работи не сж до-

Чрезъ литературното творчество ще можемъ по-добре и всестранно да го опознаемъ. Да опознаемъ живота и себе си — ето хуманното предназначение не само на детския писателъ, не само на писателя въобще, а това е дългъ на всѣки, който се посвѣти да работи чрезъ изкуството и перото, за културното издигане на децата, на младежта и на своя работенъ народъ.

равновесие на отношението на вътрешната сжщност на твореца на изкуството и предмета на изкуството.

Вдѣхновението се поражда обикновено отъ точно опрѣдѣлени чувства, които завладяватъ за по-продължително време твореца, като скръбъ, радостъ и особено любовъ и пр. Вдѣхновителя въ случая е най-пасивния елементъ и е такъвъ само доколкото служи за субектъ на отношения между твореца и себе си, за пораждане на тия чувства. Вдѣхновеното, обаче, не сж самитѣ тия прости чувства, а се трансформира отъ тѣхъ въ връзка съ вътрешното състояние на твореца, като единствено се проявява въ формата на единъ дразнителъ, който подтиква твореца да избира формитѣ на изкуството и да обрисова своето вътрешно хармонично отношение къмъ избранитѣ обекти.

Вдѣхновителитѣ не взематъ участие въ вдѣхновението, тѣ сж прости свидетели, но необходими. Вдѣхновението, обаче, играе роль на импулсиращъ елементъ, а понѣкога и на регулаторъ въ посока въ това или онова направление при подбора на обектитѣ, къмъ които се насочва твореца и респективно неговото хармонично състояние къмъ обектитѣ на изкуството.

Отъ друга страна най-обикновено явление е съжителството на вдѣхновението съ изкуството. И така тѣсно сж свързани въ своето съществуване, че при всѣко едно творение на изкуството проличава и вдѣхновението. Вдѣхновението, обаче, понѣкога проличава ясно и въ творението и то само въ особена осанка, която получава творението съ огледъ на обекта на вдѣхновението, т. е. вдѣхновителя или пъкъ съ огледъ на чувството, което стимулира и дава колорита на вдѣхновението.

Вдѣхновението е въ връзка и съ настроението на твореца, т. е. отъ оная равновесна таблица на хармоничното състояние на творческото отношение. Настроението, обаче, се осъществява единствено чрезъ вдѣхновението, което направлява и урегулира творческия вътрешенъ импулс на твореца въ изкуството.

бри. Най-често за салонъ се използва нѣкоя отъ училищнитѣ стаи, но стремежътъ е винаги насоченъ къмъ сдобиване съ театраленъ салонъ.

Ржководител на любителската трупа бива или нѣкой учителъ или пъкъ участвуващитѣ сами се учатъ помежду си. Трѣбва да прибавимъ и липсата на ржководства и специално приготвени и подбрани за целта литературни сборници.

Въпрѣки лошитѣ условия при които сж поставени да работятъ младежитѣ-любители, не имъ липсва ентузиазъмъ и съзнание за народополезната работа, която вършатъ тѣ. Младата селска интелигенция, която живѣе съ страданията и стремежитѣ на своя народъ, използва частъ отъ свободното си време за подготовката и изнасянето на нѣкоя пиеса. Ако отидемъ по празници (Следва на 12 стр.)

ИНСТИТУТЪ ЗА
ЛИТЕРАТУРА